

Факултет заштите на раду
Универзитет у Нишу
УПРАВЉАЊЕ
ПРОЈЕКТИМА

МАТРИЦА ЛОГИЧКОГ ОКВИРА

Logical Framework Matrix – LFM

ПРИСТУП ЛОГИЧКОГ ОКВИРА

Logical Framework Matrix – LFA

др Срђан Глишовић
srdjan.glisovic * znrfak.ni.ac.rs

Шта је LFA?

- **LFA (приступ логичког оквира) представља процедуру системског планирања комплетног циклуса управљања пројектом**
- **Ово је директни приступ решавању пројектних проблема, којим се узимају у обзир гледишта свих заинтересованих страна за реализацију пројекта**
- **Разрадом логичког оквира пројекта постиже се сагласност о критеријумима којима се вреднује успех пројекта и формира се листа основних претпоставки у вези са развојем пројекта**

Порекло LFA

- Овај приступ је развијен као одговор на искуства са лошим планирањем и праћењем развоја пројеката
- Прве матрице логичког оквира су формиране за потребе USAID крајем 60-тих година 20. века
- Немачка агенција за техничку сарадњу “GTZ - *Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit*” је промовисало и развило приступ под називом “Циљно оријентисано планирање пројеката” или ZOPP - *Zielorientierte Projekt Planung* (у англосаксонској верзији: GOOP – *Goal Oriented Project Planning*)
- Норвешка агенција за развој и кооперацију NORAD је 90-тих година XX века објавила свој познати приручник за коришћење LFA

ЛОГИЧКА ОКВИРНА МАТРИЦА

Текстуални / дескриптивни резиме	Проверљиви индикатори прогреса	Критеријуми / средства за верификацију	Важне претпоставке о развоју пројектних активности
<u>Циљ</u>			
<u>Сврха</u>			
<u>Резултати</u>			
<u>Активности</u>	Средства, „input-и“		

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ЛОГИЧКЕ МАТРИЦЕ

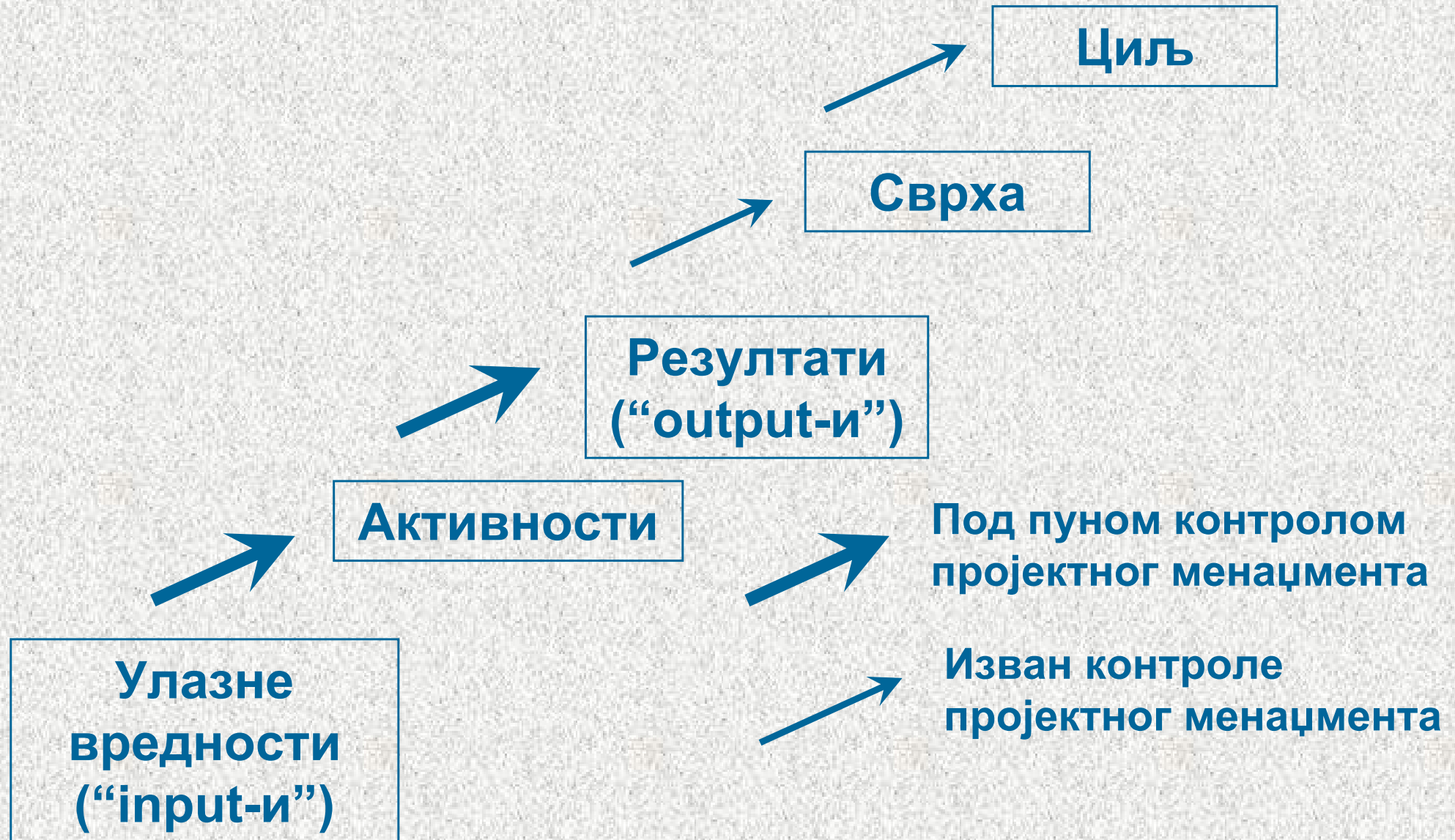
1. Логичка матрица “LOGFRAME” је средство (“алат”) за планирање, мониторинг (праћење) и евалуацију чија ефикасност зависи од степена до кога она укључује цео спектар погледа претпостављених корисника пројектних резултата и осталих заинтересованих страна које су укључене у развој пројектних активности.
2. То је средство за сумирање кључних карактеристика и особина предложеног програма активности и најчешће се користи као помоћно средство за развој пројекта.

Преглед логичког оквира

“Логика интервенције”

- Циљ
 - Највиши ниво, главни циљ коме пројекат треба да пружи допринос (наводе се циљне групе)
- Сврха
 - Ефекти који треба да се постигну као резултат остварења пројекта.
- Резултати (“output-и”)
 - Резултати које би пројектни менаџмент требало да буде у стању да гарантује (наводе се циљне групе)
- Активности
 - Пројектне активности које морају да буду предузете да би се дошло до предвиђених резултата.

Узрочно-последични односи између пројектних циљева на различитим нивоима

Преглед логичког оквира

Претпоставке / предикције:

- Важни догађаји, стања, околности или одлуке који су изван пројектне контроле, а могу да **утичу на крајњи циљ пројекта.**
- Важни догађаји, стања, околности или одлуке који су изван пројектне контроле, а неопходни су за остваривање сврхе пројекта.
- Важни догађаји, стања, околности или одлуке који су изван пројектне контроле, а неопходни су за остваривање резултата пројекта.
- Важни догађаји, стања, околности или одлуке који су изван пројектне контроле, а неопходни су за почетак пројектних активности.

Преглед логичког оквира

Објективно проверљиви индикатори прогреса

- Циљ
 - Директно или индиректно вредновање (мерење) нивоа до кога је остварен основни циљ пројекта.
- Сврха
 - Директно или индиректно вредновање (мерење) нивоа сврсисходности пројекта.
- Резултати
 - Директно или индиректно вредновање (мерење) нивоа реализације резултата пројекта.
- Активности ("input"-и)
 - Средства, људски ресурси и услуге неопходни за спровођење планираних активности

Преглед логичког оквира

Средства за верификацију

- Циљ
 - Извори података неопходних за верификацију статуса индикатора остварења циља.
- Сврха
 - Извори података неопходних за верификацију статуса индикатора испуњења сврхе пројекта.
- Резултати
 - Извори података неопходних за верификацију статуса индикатора остварења резултата пројекта.
- Активности
 - Извори података неопходних за верификацију статуса индикатора интензитета пројектних активности

Објективно проверљиви индикатори прогреса

- Индикатори прогреса морају да буду валидни, поуздани, прецизни, и наведени независно од осталих нивоа провере.
- Индикатори морају недвосмислено да укажу шта ће циљна група добити реализацијом циљева пројекта.
- Индикатори треба да буду веома одређени у погледу:
 - Квалитета (какав/каква, како ?)
 - Квантитета (колико ?)
 - Времена (када, колико дуго ?)
 - Циљне групе (ко ?)
 - Места (где ?)

Објективно проверљиви индикатори

Поступак дефинисања индикатора приморава нас да прецизирамо своје циљеве и намере. Дobar индикатор:

- a. Поуздано мери параметре од значаја за пројекат**
- b. Квалитативно вреднује промене проузроковане пројектом**
- c. Економично користи екстерне податке**
- d. Независно од саме структуре пројекта вреднује достигнућа**
- e. Односи се на питања: "колико", "какав", "до када"**
- f. ... је проверљив...**

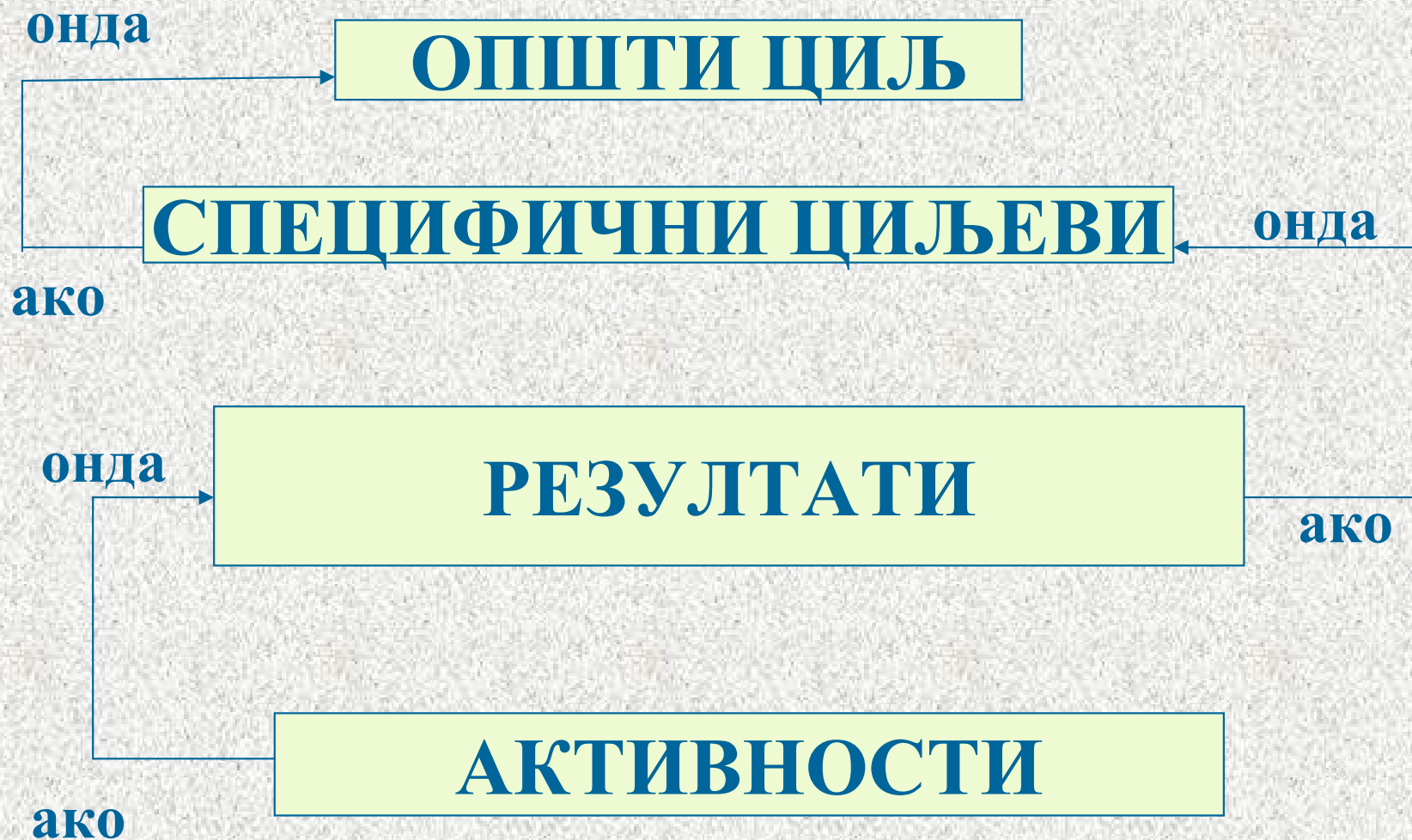
Основне карактеристике логичке матрице

- Развија заједничко разумевање очекивања у односу на предложени програм активности, приказујући хијерархију остварења циљева;
- Дефинише индикаторе успеха и успоставља критеријуме за мониторинг и евалуацију;
- Дефинише основне претпоставке на којима се базира програм активности
- Дефинише средства за валоризацију остварења плана активности

“Хоризонтална логика”

Вредновање успеха у остварењу
пројектних циљева – вредновање
индикаторима на основу
прикупљених информација,
приказано кроз одређена средства
верификације

Планирање: одозго на доле

ЛОГИЧКА МАТРИЦА

... јасно одређује:

- ♦ **Шта можемо да остваримо (као резултат пројектних активности) и**
- ♦ **Важне резултате које очекујемо краткорочно (специфични циљеви) и у дужем временском периоду (општи циљеви)**